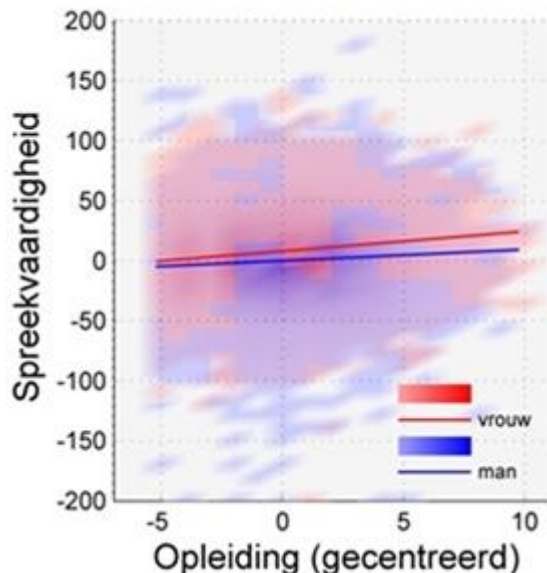

Vrouwen leren tweede taal makkelijker dan mannen

Elk jaar *leggen* een paar duizend *immigranten* het staatsexamen Nederlands als tweede taal (NT2) af. Uit de *uitslagen* van ruim 27000 *examenkandidaten* tussen 1995 en 2004 *blijkt* dat vrouwen gemiddeld beter zijn in het leren van een tweede taal dan mannen. Nijmeegse onderzoekers zoeken de oorzaak hiervan in *genetische aanleg*.

Dat meisjes beter zijn in taal dan jongens, is een *breed aanvaard* idee. Maar dat dit ook geldt voor het leren van een tweede taal door volwassenen, is nog niet eerder *op basis van zo veel data vastgesteld*. “De staatsexamens NT2 zijn een geweldige *bron* van data,” aldus Frans van der Slik, een van de onderzoekers van de onlangs *verschenen* PLOS ONE-publicatie.

Uit de analyse blijkt dat vrouwen op alle vier de *geteste vaardigheden* – spreken, schrijven, lezen en luisteren – gemiddeld beter presteren dan mannen. Bij de *productieve* vaardigheden spreken en schrijven, blijkt dit verschil ook *significant* als *gecorrigeerd* wordt voor land van herkomst, moedertaal, leeftijd bij aankomst, aantal jaren in Nederland, aantal uren Nederlandse les en opleidingsniveau. Van der Slik: “Het verschil tussen mannen en vrouwen groeit zelfs als het opleidingsniveau toeneemt.”

Grafiek: De resultaten van mannen en vrouwen voor het gedeelte spreekvaardigheid. Vrouwen presteren beter dan mannen en dit verschil wordt groter naarmate het opleidingsniveau toeneemt.

Het is *onwaarschijnlijk* dat deze resultaten alleen voor het Nederlands als tweede taal *opgaan*. “Vorige week bleek uit Zwitsers onderzoek dat Nederlanders wereldwijd op de tweede plek staan als het gaat om Engelse taalvaardigheid, vlak achter Zweden,” vertelt Van der Slik. “Ook daar bleek dat vrouwen in de meeste landen beter presteerden dan mannen.”

Een nieuwe taal, een nieuwe cultuur

In de loop der jaren zijn er verschillende theorieën ontwikkeld die het *sekseverschil* zouden verklaren. Bijvoorbeeld dat wanneer je een nieuwe taal leert, je *je* ook een nieuwe cultuur *eigen* maakt. “Denk bijvoorbeeld aan de *beleefdheidscultuur* in het Engels. Die leer je vanzelf als je de taal leert met alle beleefde *formuleringen*,” geeft Van der Slik als voorbeeld. “Die nieuwe cultuur *heeft* ook *invloed* op je eigen identiteit. Mannen voelen zich daarin sneller bedreigd en zouden daarom minder snel de nieuwe taal leren. Misschien is dat een *verklaring* voor het ontstaan van het Marokkaans-Nederlands, dat je bijna alleen onder jongens hoort.”

“Je zou misschien verwachten dat het leren van Nederlands voor vrouwen een *liberaliserend effect* heeft”, aldus Van der Slik. “Hun *sociale status* neemt toe en ze hebben meer economische vrijheid. Maar dan zou je verschillen moeten vinden tussen *uiteenlopende regio's*, zoals Europa of Noord-Amerika aan de ene kant en het Midden-Oosten of Afrika aan de andere kant. Maar de verschillen tussen mannen en vrouwen zijn *vrij constant* en *variëren dus nauwelijks* tussen regio's.”

Genetische voorsprong

De onderzoekers denken dan ook dat de oorzaak van de vrouwelijke *voorsprong* in de genetische aanleg gezocht moet worden. “We hebben natuurlijk niet naar de hersenen zelf gekeken, dus ons *bewijs* daarvoor is alleen *indirect*. Maar sociaal-economische en sociaal-culturele verklaringen kunnen we wel *uitsluiten*,” aldus Van der Slik. “Dat *neemt niet weg* dat er wel *interactie* is tussen *nature* en *nurture*. Het is bijvoorbeeld goed *denkbaar* dat een docent meer positieve aandacht besteedt aan de goed presterende vrouwen, waardoor hun voorsprong nog verder vergroot.”

Woordbetekenissen

afleggen	doen, maken
de immigrant	iemand die zich vanuit andere landen in ons land gevestigd hebben
de uitslag	het eindresultaat
de examenkandidaat	iemand die examen doet om een opleiding af te ronden
blijken	duidelijk worden
de genetische aanleg	erfelijke aanleg; een gen of genen van de voorgaande generatie wordt overgedragen aan de volgende generatie
breed aanvaard	door veel mensen geaccepteerd, algemeen geaccepteerd
op basis van	gebaseerd op
vaststellen	bepalen, zien of merken dat iets op een bepaalde manier gebeurt
de bron	waar de informatie vandaan komt
aldus	als gezegd dus, volgens
verschijnen	voor de mensen (het publiek) te lezen
de geteste vaardigheden	onderzoeken hoe goed of hoe snel je iets kunt
productief	als je veel doet
significant	term uit de statistiek (wiskunde); de uitkomst (bijv. een verschil tussen twee gemiddelden) is voor een groot deel zeker
corrigeren	herstellen, kijken of er iets fout of verkeerd is en verbeteren
onwaarschijnlijk	de kans dat het gebeurt is heel klein, niet te verwachten
opgaan	juist zijn
in de loop der jaren	door de tijd die voorbij is gegaan
het sekseverschil	het verschil tussen man en vrouw
verklaren	duidelijk maken, aantonen, uitleggen
zich eigen maken	(aan)leren
de beleefdheidscultuur	nette en beschaafde gewoonten en (gedrags)regels die bij een groep mensen horen
de formuleringen	de woorden die je gebruikt om iets te zeggen of te schrijven
invloed hebben op	effect hebben op
de verklaring	de uitleg hoe het komt
libaliserend effect	een gevoel van vrijheid tot gevolg, het resultaat dat je minder beperkingen voelt
sociale status	het aanzien, de eer, de prestige die iemand krijgt en bij iemand gaat horen in een sociale groep of samenleving
uiteenlopende	verschillende
vrij constant	blijft ongeveer hetzelfde
variëren	afwisselen
nauwelijks	bijna niet, blijft bijna hetzelfde
de voorsprong	de situatie dat je verder bent dan iemand anders
het bewijs	het feit dat duidelijk maakt dat iets waar of juist is
indirect	niet op de kortste manier
uitsluiten	niet meedoen, niet van toepassing zijn
dat neemt niet weg dat...	we kunnen niet ontkennen dat....., we moeten er rekening mee houden dat.....
de interactie	de situatie waarin mensen op elkaar reageren
'nature en nurture'	de aanleg en de opvoeding
denkbaar	waarvan je kunt denken dat het zo is of zo zal zijn